

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

52705
Pocztą polową 53 30.X. 1920 r.

Oddział II Informacyjny

DO

Ew/4№ 50076 /II

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w W a r s z a w i e .

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis rapor-
tu Poselstwa Polskiego w Belgradzie za Nr. 177/D.IV z d
dnia 23.X.b.r.

1 załącznik:

Otrzymują:

Gen. Adjut. Nacz. Wodza do wiadomości
M. S. Wojsk. Oddz. II. Sztabu "

Szef Sztabu Generalnego:

Za zgodność:

Rozwadowski m.p.

Generał por.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
Dz. 52/25 dnia 3/XI 1920 r.
załącz. Wydział

Przyjęcie u ks.Regenta.

O d p i s .

Dnia 9. października miałem dłuższą rozmowę z Regentem o sytuacji w Polsce podczas przyjęcia dworskiego. Był to obiad wydany dla przedstawicieli Polski, Rosji Czechosłowacji, nosił więc charakter dość wybitnie słowiański. Nie bez pewnej ironji nazwano go w tut. korpusie dyplomatycznym "obiadem wzajemności słowiańskiej". Obecna była również siostra ks.Regenta, jak wiadomo wdowa po rosyjskim W. Księciu

Z Polaków prócz chargé d'Affaires zaproszony był również Attaché Wojskowy pułk. ~~Кривіцкі~~. Powroźnicki.

Podczas całego przyjęcia odnoszono się do Przedstawicielstwa Polskiego z uprzedzającą uprzejmością. Po obiedzie Regent z wielkiem zaciekawieniem wypytywał mnie o sprawy polskie. Mówiąc o polskich warunkach pokojowych, o których pierwszą wiadomość właśnie podały biuletyny Poselstwa wyraził przede wszystkim swój podziw dla narodu polskiego, armji i Naczelnego Wodza. Wspominał o cierpieniach Polski, będącej przez tyle lat polem światowej wojny, a mającej jednak w rozstrzygającej chwili dość energii aby odeprzeć bolszewicki najazd. " Czuliśmy tu wszyscy - rzekł - że Polska walczy w obronie cywilizacji. Jest rzeczą ważną, by Polska nie posunęła się zbyt daleko poza swoje etnograficzne granice, aby nie rozbudzać rosyjskiego odruchu nacjonalistycznego, który wyeksploatowałiby bolszewicy " Odrzekłem, że cały naród polski życzy sobie gorąco zakończenia wiekowego sporu z Rosją na zasadach sprawiedliwości i pragnie żyć w zgodzie z prawdziwie demokratyczną Rosją. Polityka polska nie spuszcza nigdy z oka niebezpieczeństwa niemieckiego.

Regent wypytywał z zajęciem o p. ministra Piltza. Był już dokładnie poinformowany o jego przybyciu do Warszawy i dał

do zrozumienia, że przywiązuje wagę do jego działalności. Wyrażał się z wielkim uznaniem o jego talencie politycznym i doświadczeniu.

Następnie poruszył sprawę stosunku Polski do Czech, pytając czy stosunki się polepszają. W odpowiedzi wspominałem o komisji dla wykonania decyzji Rady Ambasadorów i zaznaczyłem, że jakkolwiek decyzja w sprawie cieszyńskiej jest dla Polski bardzo bolesna i jakkolwiek ludność polska wierzy w sprawiedliwą rewizję tej sprawy, to jednak politycy polscy w poglądzie na Czechy nie zaślepiają się niechęcią i rozumieją wspólność niebezpieczeństwa niemieckiego dla obu państw.

Wreszcie pytał Regent o stosunki ekonomiczne naszego kraju podnosząc, że Polska podobnie jak Jugosławia ma świetne warunki rozwoju ekonomicznego i kończąc wyrażeniem " Lave venir est a nous".

W zakończeniu rozmowy wyraziłem Regentowi podziękowanie za jego przychylne stanowisko i gotowość pomocy w sprawie transytu amunicji / o tej sprawie wspominałem w poprzednich raportach/.

W ciągu wieczoru rozmawiała też dłuższy czas ze mną siostra ks. Regenta. Prawdopodobnie, aby podkreślić "słowiańskość recepcji" adjoint zawiadamiając mnie, że księżna życzy sobie ze mną mówić, prosił abym rozmawiał z nią po serbsku.

Minister rosyjski Str~~o~~ltman mówiąc ze mną o układach w Rydze wyrażał się o nich z wielką rezerwą, zaznaczając tylko wątpliwość co do zamiarów bolszewickich i co do długotrwałości pokoju. / przy tej sposobności zaznaczyć należy, że gen. Artamanow wybitny germanofil usunięty został ze stanowiska wojskowego Attaché w Belgradzie. Na jego miejsce mianowany został gen. Potocki

Z ministrów S.R.S. obecni byli: Pribićević, leader blo-

Audjencja u
min. Trumbića.

ku demokratycznego, Jovanović, dalej prezydent i wiceprezydent parlamentu, b. premier czarnogórski Radović i. t. d. Dnia 1. b. m. przyjęty byłem na specjalnej audjencji u min. spr. zagr. Trumbića. Poruszoną była sprawa legjonu serbskiego, który zaczął tworzyć tutaj p. Mihajlović po powrocie swoim z Warszawy/ochotników zgłaszało się bardzo wielu/ Min. Trumbić obawiał się widocznie dać ni w tej sprawie swoją zdecydowaną opinię, odkładając to do następnego widzenia. Wyrażał przytem swoje sympatje dla Polski i opowiadał o swej znajomości z politykami polskimi w Paryżu.

ch. w. s.

Gdy rozmowa przeszła na sprawę " Małej Ententy ", Trumbić starał się podkreślić, że Jugosławja zawarła sojusz z Czechami tylko przeciw Węgrom. Przy tej sposobności poruszył Dr. Trumbić tendencje madyarskie zmierzające do odzyskania utraconych terytorjów, reakcyjnych sfer rządzących i płynące stąd niebezpieczeństwo.

Mówiąc o kwestji rozszerzenia " Małej Ententy " poruszonej przez Take Ionescu, Dr. Trumbić zaznaczył tylko, że Take Ionescu ma być wkrótce w Belgradzie choł oficjalnej wiadomości o tem jeszcze nie otrzymano.

Wypytyjąc o stan wojny polsko-bolszewickiej wyraził swoją radość z powodu odparcia bolszewickiego najazdu, który groził cywilizacji europejskiej .

Za zgodność:

J. K. K.